

2489

RAKVERE
MAJANDUSE ÜHISUSE
PÕHIKIRI



„ÜHISTRÜKIKODA RAKVERES“.

334 (47.42 B)

Rakvere Majanduse Ühisuse

PÕHIKIRI.

I. Üleüldised määrused.

§ 1. Rakvere Majanduse Ühisus asutatakse selleks, et

- 1) oma liikmetele toiduaineid ja tarbeasju suurel viisil sisseosta ja nende vahel ära jaotada;
- 2) oma liikmetele tagavara kogumist hõlbustada, neilt hoiusummasid vastu võttes ja neile ühisuse tegevuse ülejäägist ostukasu määrates, ja
- 3) teisi abinõusid otsida, kuidas liikmete majanduslist ja vaimlist olukorda parandada.

§ 2. Esimeses paragraafis nimetatud eesmärkide teostamiseks on ühisusel õigus Viru maakonnas omi kauplusi avada ja töökodasid toiduainete ümbertöötamiseks ja tarbeasjade valmistamiseks asutada. Peale selle võib ühisus oma liikmetele mitmesuguste haridusliste ja abiandliste asutuste avamisega abiks olla, ja nimelt võib ühisus Viru maakonnas asutada: haigemajasid, sanatooriumisid, söögisaale, rahvamajasid, lugemisetubasid, raamatukogusid, kinematograafe, laste suvekoloniisid jne., korraldada ühistegelisi kursusi ja ettelugemisi, kirjastada broshüüre, kui ka väljaanda omi ajalehti ja ajakirju.

§ 3. Ühisusel on juriidilise isiku õigused, mille põhjal tal luba on peale § 2. tähendatud tegevuse,

lepingutesse ja kohustustesse astuda kõrvaliste isikutega ja asutustega, olgu see äriliste operatsioonide ja laenude läbiviimiseks, talituskapitali nõutamiseks, liikuva ja liikumata varanduse omandamiseks ja müümiseks, kui ka teiste, ühisuse sihtidele vastavate, ettevõtete ühinemiseks ja nende tegevusest oma esitajate kaudu osavõtmiseks.

§ 4. Kaupasad müüakse liikmetele ja võerastele juhatuse poolt väljatöötatud korra järele.

§ 5. Omas ärilises tegevuses käib ühisus patendi, gilde, tolli, margi ja teiste üleriiklike kui ka kohalike kude maksude alla, mis seadusandlisel teel maksvateks tunnistatud.

§ 6. Ühisusel on pitsat oma nimetusega.

II. Ühisuse kokkusead, liikmete õigused ja kohused.

§ 7. Ühisuse liikmeteks võetakse kõiki Eesti Vabariigi kodanikke, kes selle põhikirja nõudmisi lubavad täita ja nimelt:

- a) mõlemast soost isikuid, mitte alla 17 a. vanad;
- b) igasugu asutusi, ühisusi ja seltsi.

Tä h e n d u s: Tõrgub juhatuse mõnel põhjusel liiget vastuvõtmast, siis jääb viimasel õigus kaebusega peakoosoleku poole pöörata.

§ 8. Ühisustel ja seltsidel on ühisuses täielised isiku õigused ja nemad võivad ühisuse asjaajamisest oma esitajate kaudu osavõtta, kusjuures nõutakse, et esitajad nendele nõuetele vastaks, mis põhikirjas liikmete kohta ette nähtud.

§ 9. Iga uus liige annab ühisusse astudes allkirja, et ta ühisuse võlakohustuste eest sel määral vastutab, nagu see põhikirjas on määratud.

Tä h e n d u s: Liikmeks astuja vastutab ka nende ühisuse võlakohustuste eest, mis enne tema liikmeks astumist tehtud.

§ 10. Igale liikmeks astujale antakse juhatuse poolt kindlaksmääratud hinna eest 1 eksemplar käesolevat põhikirja ja liikme arveraamat. Arveraamatusse kirjutakse kõik liikme poolt kassase maksetud summad, tema poolt ostetud kauba hind tema osamaksude pealt arvatud osakasu, ostusummade pealt arvatud osakasu, kui ka kõik ühisuse kassast temale väljamakstud summad.

§ 11. Liikmeks astuja maksab sissekirjutusmaksu ükssada (100) marka ja vähemalt ühe osamaksu, mille suurus kakstuhat (2000) marka.

T ä h e n d u s 1: Osamaksu võib korruga ehk osakaupa sisse maksta, peakoosoleku määramise järele.

T ä h e n d u s 2: Sissekirjutusmaksu ei maksta liikmetele väljaastumise juures mitte tagasi

§ 12. Iga liige vastutab ühisuse võlakohustuste eest ühekordselt ühisuse kassasse makstud osamaksu suuruses.

§ 13. Liikmest lahkumine on kõigile vaba, kusjuures ainult nõutakse, et liikmest lahkumise teadaanne kirjalikult sisse antaks.

§ 14. Liiget, kes seatud maksusid ilma mõjuvate põhjusteta ühisuse kassasse ära ei maksa, kui ka liiget, kes ühisuse põhikirja meelega rikub ehk ühisuse vastu töötab, võib peakoosolek, juhatuse ettepanekul, ühisusest välja heita. Liikmest väljaheitmise küsimus otsustakse salajase hääletamisega ja loetakse otsustatuks, kui kaks kolmandikku kõigist peakoosolekul viibijatest liikmetest omad hääled väljaheitmise poolt on annud. Enne väljaheitmise küsimuse otsustamist peab peakoosolek väljaheidetava seletusi selles asjas ära kuulama.

§ 15. Liikmeid, kes § 14 järele ühisusest välja on heidetud, võib ainult peakoosoleku otsuse järele liikmeks tagasi võtta.

§ 16. Ühisusest väljaheidetud ehk vabatahtlikult lahkunud liikmed vastutavad ühisuse võlakohustuste eest kuni jooksva äriaasta lõpuni, kui väljaastumise teadaanne üks kuu enne äriaasta lõppu sisse on antud. Hiljem sisseantud teadaandmised vabastavad liikme vastutusest ainult järgmise äriaasta lõpuks. Osamaksud ühes osakasuga makstakse väljaastunud liikmele välja, peale selle, kui peakoosolek selle aasta aruande ära kinnitab, mil liige välja astus, ja kui õiendatud kõik kohustused, mis liikmel ühisuse vastu on. Väljamaksu tähtaja määrab peakoosolek, kuid see ei tohi pikem olla, kui kolm kuud peale aruande kinnitamise peakoosoleku poolt.

T ä h e n d u s : Koosolekust osavõtmise ja ühisuses ametisolemise õiguse kaotab väljaheidetud liige sellest päevast peale, kus väljaheitmise otsus temale teada antakse, ja vabatahtlikult väljaastuja — väljaastumise teate sisseandmise päevast.

§ 17. Igale liikmel on peakoosolekul ainult üks hääl, selle peale vaatamata, mitu osa tal on. Oma hääleõigust ei saa ta kellegile teisele edasi anda.

T ä h e n d u s 1: Liikmetel on õigus juhatuse teadmisel oma osasid edasi anda. Ei ole uus osade omandaja veel mitte ühisuse liige, siis peab ta selleks hakkama ja sissekirjutusmaksu ära maksma.

T ä h e n d u s 2: Liikmetel 17—21 eluaastani on õigus koosolekust hääleõigusega osa võtta, kuid ühisuse juhatusse ei või neid mitte valida.

§ 18. Liikme surma korral makstakse tema päralt olevad osad ühes osa- ja ostukasuga tema pärijatele välja, neilsamadel alustel, nagu vabatahtlikult lahkunud liikmetelegi.

§ 19. Liikmete arv ühisuses on piiramata, kuid mitu osa üks liige võib omandada, selle määrab peakoosolek.

T ä h e n d u s : Ühisuse liikmeteks ei võeta isikuid, kes arstliselt nõdrameelseteks on tunnistud, kui ka neid, kelle õigused kohtu poolt on kitsendatud.

III. Ühisuse varad.

§ 20. Ühisuse varad on tema põhi-, osa-, tagavara- ja erikapitaalid.

§ 21. Põhikapitaal tekib sissekirjutusmaksudest, kingitustest ja puhtast kasust määratud summadest, ja seda tarvitakse ühisuse liikumata ja liikuvate varade omandamiseks ehk peakoosoleku otsust mööda ka tegevuskapitaaliks.

§ 22. Osakapitaal tekib sissemakstud osamaksudest ta tarvitakse seda tegevuskapitaaliks.

§ 23. Äri- ehk tegevuskapitaali suurendamiseks võib ühisus hoiusummasid vastuvõtta, niisamuti ka lühema ehk pikema-ajalisi laenusi teha, tingimistel ja määral, mis peakoosoleku poolt kinnitatud.

§ 24. Tagavarapakapitaal sünnib iga-aastasest puhtastkasust määratud summadest, mis mitte alla 20% tervest puhtastkasust ei tohi olla; summadest, mis põhikirjade ja arveraamatute müügist kassasse tulevad, murdarvudest, mis kasude jaotamisel üle jäävad, ja selle kapitaali hoiuprotsentide juurdearvamisest.

Tähendus: Kui tagavara kapitaal osakapitaali suuruseks on kasvanud, siis jäetakse puhtastkasust juurdearvamine seisma.

§ 25. Tagavara kapitaali tarvitakse ainult kahjude katmiseks, mis ühisuse ärilisest tegevusest tekkinud. Tagavara kapitaali hoidmise korra määrab peakoosolek.

§ 26. Erikapitaalisid võib tekitada kingitustest, pärandustest ja puhtastkasust määratud summadest. Erikapitaalisid tarvitakse ühisuse tegevuskapitaaliks liikmetele abiandmiseks ehk ühistegeliste ja haridusliste sihtide kättesaamiseks. Äratarvitamise korra määrab peakoosolek.

IV. Ühisuse tegevuse juhtimine.

§ 27. Ühisuse asjaajamist juhivad: a) peakoosolek, b) juhatus.

T ä h e n d u s: Üksikute, ühisuse päralt olevate, ettevõtete juhtimiseks, kui ka mitmesuguste ühisuse huvidesse puutuvate küsimuste läbiharutamiseks võib peakoosolek valida komisjoone, kellele ta ka juhtnöore annab.

§ 28. Peakoosolekud on:

- a) korralised, keda juhatus vähemalt üks kord aastas kokku kutsub;
- b) erakorralised, keda juhatus kas oma äranägemise järele ehk revisjoni komisjoni, või ¹/₁₀ liikmete kirjaliku nõudmise peale kokku kutsub.

§ 29. Peakoosoleku otsustada on:

- a) Ühisuse tegevuskava, kulu- ja tulu-eelarve harutamine ja kinnitamine;
- b) juhatuse ja revisjoni komisjoni liikmete arvu määramine ja valimine;
- d) erikomisjioonide asutamine ja nende liikmete valimine, ja neile juhatuskirjade kinnitamine;
- e) hoiusummade ja laenude ülemmäära kindlaksmääramine;
- g) liikumata varade omandamise, pantimise ja müümise otsustamine;
- h) juhatuse poolt ette pandud aruannete läbivaatamine ja kinnitamine;
- i) ühisuse kapitaalide hoidmise ja tarvitamise korra määramine, kui ka kõigi teiste juhtnõõride kinnitamine ühisuse juhtimiseks;
- j) osade arvu kindlaksmääramine, mida üks liige võib omandada, kui ka osade jaokaupa maksimise korra ja tähtaja määramine;
- k) juhatuse ja revisjoni komisjoni vastu tõstetud süüdistuste harutamine, mis peakoosolekule ettepanemiseks sisse antud;
- l) juhatuse ja revisjoni komisjoni vastutusele võtmise küsimuse otsustamine, kui need kas oma võimupiiridest ülesastumise ehk tegevuseta olekuga ühisusele kahju on saanud;

- m) liikmete väljaheitmise küsimuse otsustamine;
- n) ühisuse esitajate valimine Eesti Tarvitajate-Ühisuste Keskühisuse² koosolekule ja mujale, kuhu peakoosolek seda tarviliseks peab;
- o) ühisuse põhikirja muutmine ja täiendamine;
- p) ühisuse tegevuse lõpetamine;
- r) kõigi muude põhikirjast järgnevate küsimuste otsustamine, mida juhatus peakoosolekule ette paneb.

T ä h e n d u s: Juhatus on kohustatud revisjoni komisjoni ehk ühe kümnendiku liikmete nõudmisel peakoosolekut kahe nädali jooksul, nõudmise kirja sisseandmisest arvates, kokku kutsuma,

§ 30. Koosoleku aja, koha ja eeskava üle annab juhatus liikmetele hiljemalt üks nädal enne koosoleku päeva kirjalikult teada. Niisamuti on juhatus kohustatud sellekohast teadaannet ühisuse ruumides välja panema ja peakoosoleku poolt määratud ajalehes kuulutama.

§ 31. Et peakoosolek otsusevõimeline oleks, peab vähemalt $\frac{1}{5}$ liikmetest koos olema, kuid küsimuste otsustamiseks, nagu: ühisuse tegevuse laiendamine, tegevuskapitaali suurendamine ehk vähendamine, põhikirja muutmine, liikme väljaheitmine ja ühisuse tegevuse lõpetamine, peab $\frac{2}{5}$ kõigist ühisuse liikmetest koos olema.

§ 32. Kui peakoosolek kokkutulnud vähese liikmete arvu tõttu esimesel korral pidamata jääb, millest ühisuse esimees ehk tema asemik poole tunni järele teatab, siis kutsutakse koosolek teist korda kokku, aga mitte varem kui 1 tund ja mitte hiljem kui 2 nädalat peale esimest koosolekut. See teistkordne koosolek on kokkutulnud liikmete arvu peale vaatamata seaduslik, kõigi nende küsimuste otsustamiseks, mis esimesele koosolekule päevakorrana ette pandi.

§ 33. Peakoosolek valib oma keskelt koosoleku juhataja, kes üheski ühisuse ametis tegev ei ole, ja

kirjatoimetaja protokollil kirjutajaks. Kuni juhataja valimiseni täidab tema kohut juhatuses esimees ehk tema abi.

§ 34. Kõik ettepanekud peakoosolekule peavad juhatuses kaudu sündima. Liige, kes peakoosolekule midagi soovib ettepanna, peab oma ettepaneku juhatuses kirjalikult 7 päeva enne koosolekut sisse andma. Kui niisugune ettepanek ühe kümnendiku ühisuse liikmete poolt tuleb, siis on juhatus kohustatud seda lähemale koosolekule ühes oma otsusega ette panema.

§ 35. Peakoosolekul otsustatakse küsimusi koosolejate liikmete hääleteenamusega (absoluutne enamus) väljaarvatud § 31 nimetud küsimused, mille otsustamiseks $\frac{2}{3}$ kõigist koosolijatest ühes nõus peab olema. Kui asjade otsustamisel, mille kohta liht hääleteenamus otsuse teeb, poolt ja vastu ühepalju hääli on, siis loetakse ettepanek tagasilükatuks. Peakoosoleku otsused on ka koosolekult puuduvate liikmete kohta maksivad.

T ä h e n d u s: Kõiki valimisi, samuti ka § 29 punkt g., l., m. ja p. ettenähtud küsimuste otsustamiseks toimetatakse peakoosolekul kinnise hääletamisega, kuna kõigi teiste asjade hääletamise korra peakoosolek ise määrab.

§ 36. Peakoosolekute otsused kirjutatakse protokollil, mis koosoleku lõpul ette loetakse ja millele alla kirjutavad koosoleku juhataja, protokollil kirjutaja, kõik koosolekul viibivad juhatusliikmed ja vähemalt viis ühisuse liiget, keda koosolek nimetab.

T ä h e n d u s: Peakoosolekul on liikmel õigus oma isearvamist avaldada, ja seda kirjalikult protokollil juurde lasta kirjutada.

b) JUHATUS.

§ 37. Juhatus on otsekohene ühisuse asjaajaja ilma mingisuguse volikirjata. Juhatuses kui ka üksikute juhatusliikmete kohused ja võimu piirid määrab iseäraline juhatuskiri, mida peakoosolek kinnitab ja tarviduse järel muudab. Juhatuses asukoht on Rakvere linnas.

§ 38. Juhatusse otsekohesed ülesanded on:

- a) kaupade ostmine, müümine ja kõigi ühisuse ettevõtete juhtimine ja valitsemine;
- b) rahasummade vastuvõtmine ja väljaandmine, protsentpaberite ostmine ja müümine, kõigi ühisuse päralt olevate väärtuste ja varanduste hoidmine;
- d) ühisuse nimel vekslite ja teiste võlakohustuste väljaandmine neis piirides, mis peakoosoleku poolt määratud;
- e) ühisuse nimel üürilepingute tegemine, liikumata varanduste ostmine ja müümine;
- g) kohtutes ühisuse eest nõudmine ja kostmine ja valitsuse asutustega läbikäimine;
- h) teenijate ametisse palkamine ja lahtilaskmine;
- i) volikirjade väljaandmine üksikutele teenijatele;
- j) juhatuskirjade kokkuseadmine ja peakoosolekule kinnitamiseks ettepanemine;
- k) ühisuse tegevuskava kokkuseadmine ja eelarve tegemine;
- l) aasta aruande kokkuseadmine ja ettepanemine kinnitamiseks revisjoni komisjonile ja peakoosolekule;
- m) arvepidamise sisseseadmine ja asjaajamise korraldamine;
- n) uute liikmete vastuvõtmine;
- o) liikmete nimekirja pidamine, milles peab ära olema näidatud, kui suure summaga iga liige ühisuse võlakohustuste eest vastutab;
- p) kõigi ühisuse asjade ajamine, mis kas põhikirja ehk peakoosoleku otsuste järele, juhatusse peale on pandud.

§ 39. Juhatus seisab koos vähemalt kolmest liikmest, keda peakoosolek ühisuse liikmete hulgast kolme aasta peale valib, samuti valitakse ka kaks kandidaati, kes juhatusliikmete äraoleku puhul nende aset täidavad.

T ä h e n d u s 1: Juhatusliikmete arvu määrab peakoosolek.

T ä h e n d u s 2: Juhatusliikmeteks võib ka nende seltside asemikka valida, kes on ühisuse liikmed.

§ 40. Ühe aasta järele peale esimeste juhatusliikmete ja nende kandidaatide valimise lahkub ametist esiti liisu ja pärast ameti vanaduse järele peakoosoleku poolt määratud arv juhatusliikmeid ja kandidaate.

T ä h e n d u s: Väljajäänud juhatusliiget võib uuesti valida, kui ta ise sellega nõus on.

§ 41. Liikmeid, kes ühisusele kaupa müüvad, ehk kellel omal niisamasugune äri on, ei tohi juhatusliikmeteks valida.

§ 42. Juhatus jaotab ametid oma liikmete vahel esimesel juhatus koosolekul ära, kusjuures valida tuleb esimees, kirjatoimetaja ja laekahoidja.

T ä h e n d u s: Kassapidaja ei või ühtlasi ka ühisuse raamatupidaja olla.

§ 43. Juhatus koosolekuid peetakse tarviduse järele, kuid mitte vähem, kui üks kord nädalis, juhatus enese poolt määratud päevadel ja tundidel, mille kohta teadaanne ühisuse ruumides välja pannakse.

§ 44. Et juhatus koosolek seaduslik oleks, selleks on tarvilik, et üle poole juhatusliikmetest koos oleks. Asju otsustakse häälteenamusega.

T ä h e n d u s: Peakoosoleku poolt tehtud otsuse põhjal võivad juhatus koosolekutest ka liikmed osa võtta.

§ 45. Juhatus otsused kirjutakse protokollile, millele kõik koosolekust osavõtvad juhatusliikmed alla kirjutavad.

Vekslid, volikirjad, lepingud, kreposti ja muud aktid, kui ka rahaasutustest summade väljanõudmise kirjad peavad olema ühisuse esimehe ehk tema asemiku ja kahe teise juhatusliikme allkirjaga. Teiste

dokumentide allakirjutamist võib ühisuse juhatus ühe juhatusliikme kätte usaldada.

T ä h e n d u s: Kui mõni juhatusliige juhatus otsusega rahul ei ole ja seda isearvamisena laseb protokollis kirjutada, siis ei vastuta ta mitte selle tehtud otsuse tagajärgede eest.

§ 46. Juhatusliikmed võivad oma töö eest peakoosoleku otsust mööda tasu saada, kas kindla palgana ehk 0/0-na ühisuse kasust.

§ 47. Juhatusliiget võib peakoosolek kinnise hääletamisel enne tema ameti-aja lõppu ametis tagandada.

§ 48. Põhikirja määruste kui ka peakoosoleku otsuste rikkumiste ehk tegevusetu oleku pärast vastutavad juhatusliikmed solidaarselt kõigi kahjude eest, mis ühisus seeläbi saanud.

V. Ühisuse asjaajamise revideerimine.

§ 49. Ühisuse asjaajamise ja arvepidamise kontrollimiseks, aruande ja bilansi läbivaatamiseks valitakse iga aasta peakoosoleku poolt revisjoni komisjon.

§ 50. Revisjoni-komisjoni valitakse ühe aasta peale vähemalt kolm liiget ja kaks kandidaati. Revisjoni-komisjoni ei või ühisuse teenijaid ega juhatusliikmeid ja nende kandidaate valida.

T ä h e n d u s: Revisjoni-komisjoni liikmete ja nende kandidaatide arvu võib peakoosolek suurendada.

§ 51. Revisjoni-komisjoni valimist ja tema liikmetele tasu määramist toimetakse põhikirja § 35 järele.

§ 52. Revisjoni-komisjoni ülesandeks on:

a) ühisuse kassas olevate rahasummade ja väärt-paberite revideerimine ja nende võrdlemine raamatute ja dokumentidega;

b) kauba tagavarade ja teiste varade ülelugemine ja võrdlemine raamatutega;

- d) liikmete poolt juhatuse vastu tõstetud kaebtuste läbivaatamine ja peakoosolekule ettepanemine;
- e) aasta-aruande, bilansi ja eelarve läbivaatamine, võrdlemine raamatutega, kui ka läinud aasta kõigi ühisuse tegevuse kontrollseerimine ja ühes oma arvamiseega peakoosolekule ettepanemine.

§ 53. Asjaajamises ja arvepidamises leiduvate puuduste kohta teeb revisjoni-komisjon juhatusele sellekohased märkused. On korratud ühisuses suured, ehk leidub asjaajamises kuritarvitusi, ja ei astu juhatus nende kõrvaldamiseks viibimata samme, siis kutsub revisjoni-komisjon erakorralise peakoosoleku põhikirja § 28, punkt b järele kokku. Oma otsused kirjutab revisjoni-komisjon sellekohasesse protokolliraamatusse.

§ 54. Revisjoni-komisjoni kutsub esimesele koosolekule juhatus; järgmised koosolekud määrab komisjon ise. Revisjoni-komisjonil on voli oma tööd üksikute komisjoni liikmete vahel ära jaotada.

§ 55. Kaebtusi revisjoni-komisjoni peale tuleb peakoosolekule komisjoni enese kaudu ette panna, kes need järgmisele peakoosolekule ühes oma seletustega ette paneb.

§ 56. Peale oma revisjoni-komisjoni kuulub ühisus, kui ta Eesti Tarvitajate-Ühisuste Keskühisuse liikmeks hakkab, veel sunduslise välimise Keskühisuse juhatuse poolt määratud revisjoni alla. Ühisuse juhatus on kohustatud Keskühisuse revidendile kõiki ühisuse raamatuid ja arveid ette panema ja tema küsimuste peale seletusi andma.

VI. Arvepidamine ja aruandmine.

§ 57. Ühisus on kohustatud järgmisi raamatuid pidama:

- a) kassaraamatut rahasummade sissetulekute ja väljaminekute üle;
- b) pearaamatut, kuhu üksikute arvete sissetulekud ja väljaminekud sisse kirjutakse;
- d) isikliste arvete raamatut (reskontro), kuhu üksikute isikute poolt saadud ehk neile makstud summad eraldi iga isiku jaoks sisse kirjutakse;
- e) liikmete arvete raamatut, kuhu iga üksiku liikme osamaksud, osakasu, ostukasu ja ostusummad üks ehk kaks korda aastas sisse kirjutakse;
- g) kaubaraamatut, mis kaupade sissetulekut ja väljaminekut tõendab;
- h) liikmete nimekirja raamatut.

§ 58. Juhatus poolt seatakse iga aasta, mitte hiljem kui 1. aprilliks läinud aasta tegevuse aruanne ja bilans kokku, mis ühes eelarvega, peale revisjoni-komisjoni läbivaatamist peakoosolekule kinnitamiseks ette pandakse.

§ 59. Äriaasta arvatakse 1. jaan. kuni 31. detsembrini, kui aga ühisus oma tegevuse aasta keskel avas, siis võib äriaastat kuni 31. dets. käesoleval aastal ehk 31. dets. järgmisel aastal arvata.

Tä h e n d u s: Äriaasta ei tohi pikem olla, kui 18 kuud.

§ 60. Aruanne peab täielikult sisaldama: a) kassa seis, b) liikuva ja liikumata varade arved, d) kaupade arve, g) kapitaalid osa ja teiste kapitaalide arveseis, aasta lõpuks, e) ühisuse võlakohustuste ja saadavate võlgade arved, h) kulude arve, i) kasude ja kahjude arve, j) bilansi arve, k) puhtakasu arve ja selle jaotamise eelnõu. Revisjoni-komisjoni aruandele peavad juhatus ja revisjoni-komisjoni liikmed alla kirjutama. Kahe nädala jooksul enne peakoosolekut on ühisuse liikmetel õigus aruannet ühisuse ruumides läbi vaadata ja äriaraamatutega võrrelda.

§ 61. Allakirjutud aruande alapärad hoitakse ühisuse paberite hulgas alal, kuna sellest ära kirjad

kahes eksemplaaris seaduses ettenähtud ametikohta dele ja Eesti Tarvitajateühisuste Keskuhisusele-saadetakse.

VII. Kasu ja kahju.

§ 62. Puhtastkasust määratakse kõige pealt mitte vähem kui 20% tagavara-kapitaali ja mitte vähem kui 10% põhikapitaali juurde; ülejäägist määratakse osakasuks mitte üle 6% osa pealt aastas ja ostukasu peakoosoleku otsuse järele. Peale selle on peakoosolekul voli oma äranägemise järele puhtastkasust erikapitaalideks kui ka mitmesugusteks üleüldiskasulik-kudeks otstarbeteks summasid määrata.

§ 63. Osa- ja ostukasu maksetakse välja neile liikmetele, kellel osad täis maksetud, kolme kuu vältusel peale aastaaruande kinnitamise; neile aga, kellel osad veel mitte täis ei ole makstud, kirjutakse need osamaksu juurde.

Tä h e n d u s 1: Ei võta liige oma osa- kui ka ostukasu tähendatud kolme kuu vältusel mitte välja, siis arvatakse see tema poolt uue osa kasvatamiseks sisse tulnud summaks.

Tä h e n d u s 2: Peakoosolek võib häälteenamusega otsustada, et kõik osa- ja ostukasu liikmete osamaksuks tuleb arvata, ja neile mitte välja ei anta, peale §§ 16 ja 18 äranähtud kordade.

§ 64. Kui ühisuse tegevus kahju toob, siis kaetakse see kahju kõige pealt tagavara- ja põhikapitaaliga. Kui need kahju kinni ei kata, siis jaotakse katmata jäänud osa liikmete vahel proportsionaalselt nende poolt sissemakstud osamaksudega ära ja määratakse tähtaeg, mille jooksul liikmed kohustatud on nende peale langevat kahjuosa ära tasuma. Ei maksa liige oma kahjuosa tähtpäevaks mitte ära, siis nõuab juhatus selle sundusliselt sisse ehk arvab tema osamaksust maha.

VIII. Ühisuse lõpetamine.

§ 65. Ühisus lõpetab oma tegevuse:

- a) peakoosoleku otsuse järele;
- b) kui liikmete arv alla seitsme langeb;
- d) kui ühisus maksujõuetuks jääb.

§ 66. Tekkinud põhjustel, mis ühisuse lõpetamise küsimuse päevakorrale toovad, kutsub juhatus era-korralise peakoosoleku kokku, kes siis lõpetamise kohta oma otsuse teeb, ehk abinõusid otsib, kuidas lõpetamise põhjusi kõrvaldada.

§ 67. Ühisuse lõpetamise puhul § 65 pkt. a ja b all ettenähtud kordadel toimetab lõpetamist juhatus, kui peakoosolek mitte iseäralist likvidatsiooni komisjoni ei vali. Peakoosoleku otsus ühisuse lõpetamise kohta antakse teada seaduses määratud asutustele, kui ka Eesti Tarvitajateühisuste Keskühisuse juhatusetele, ja kuulutakse ühes kohalikus ajalehes.

§ 68. Likvidatsiooni komisjon ajab asju peakoosoleku poolt antud juhatuskirja järele, vastutab kahjude eest, mis tema süü läbi ühisusele sünnib, ja käib revisjoni-komisjoni kontrolli alla.

§ 69. Likvidatsiooni komisjon kutsub iseäraliste kutsekirjade kaudu ühisuse võlausaldajad kokku, otsib abinõusid kuidas neid rahuldada, müüb ühisuse varandust ja astub läbirääkimistesse kõrvaliste isikutega, kellel ühisusega arved õiendada, määruste põhjal mis peakoosoleku poolt antud.

§ 70. Kui ühisuse varadest kõigi nõudmiste rahuldamiseks ei jatku, siis võtavad likvidaatorid liikmete vastutusesummad arvesse ja nõuavad neilt nende peale langevad kahjusummad sisse.

§ 71. Liikmetele ei maksta nende osasid mitte enne tagasi, kui kõik arved võlauskujatega õiendatud, ja kui peakoosolek likvidatsiooni-komisjoni aruande on vastu võtnud.

§ 72. Kui peale võlgade katmise ja liikmete osamaksude tagasimaksmise ühisusel veel vara üle jääb, siis määratakse see peakoosoleku otsuse järele kas ühistegeliste ehk üleüldiskasulikkude asutuste ülevalpidamiseks.

§ 73. Ühisuse lõpetamise tööde järele seavad likvidaatorid täieliku aruande kokku, mis peakoosolekule kinnitamiseks ette pannakse ühes revisjoni-komisjoni otsusega.

§ 74. Ühisuse äriraamatud, protokollid ja teised dokumendid antakse valitsuse poolt määratud ametikohta ära, kus need 10 aastat alal hoitakse, ja kust ühisuse liikmetel ja võlauskujatel õigus on tarvilikka teateid ja ära kirju saada.



Registreeritud Rakvere-Paide Rahu-
kogus. № 107/1919 a.—№ 215/1919 a.

